

Sögulag Samningi

Akebar, "hinu miðli."

Þetta nafni hét hann Djelal - eddin Mustraned, og með althöfudinu Akebar (sem féddi hinu miðli). Hann var dróttmánda höfðingi í Turlandi frá 1556 til 1605, og var talinn meðal hinna fremstu þjóðstjóra sína tíma og þeirra, er veruðarsagan greini frá. Hann var jafu-áttu þer/konungur sem landsstjóri í fídar tínum. Sérstaklega lét hann sér aft mægnalega velþungi þegna sína og gætti réttlætis alls fyrir þeirra hönd í skattmálum og landvinnuáðar. Tilskipaði hann í þeim málum sjánda best skarpstykki hans og óvenjulegari hófaleika tilfess, að leyfa jafuvel hin vandaðinu notu viðfangsefni sem best mætti verða.

Trinál lét hann sig miðlu varda og var nýj og ungerdar lýndur í þeim, enda var afstada hann til hinna ýmsu fríarjafninga annar þar, fólgin í frí, að hann hafði miðinn áhyggjur fyrir frí, að koma nýjnum fríarbrögðum á meðal þegna sína og nágrannaþjóða; vildi hann með þessum samvinnu híf bestu, er fimmurloft var í hinum margvíslegu fríarbrögða Keningum, reglum og síðum, er þá voru tilgjandi.

Akebar sjálfur var uppalinn í Mustranedu frí, er frí þá, er hann vildi á stofu setja og vera höfundur að nafni hann "hin ilali," sem féddi "hin guddómlegu fríarbrögð," er úr þeim vildi hann velja híf bestu er hann fann í fríarbrögðum Turlandis sjálfs, eldsdýr þess manna og Kristinna manna, er hann hafði minni af þottigöllum frí Cadendum. Samkvæmt þessum nýju fríarbrögðum Akebar, anglysti hann sjálfur sig sem bádæra vilja guds og Kalífa hans og myndadi vísinda kefsi sítt. Adalatidinn í þessum fríarbrögðum Keningum Akebar Konungs var frí í einu gæd, framþíonu þessum til herra markvissa og fullkonungum og sálvaflabla eða endurholdgum, er kefsi

þetta var grundvallad í anda mannskotlaka og góðs iðkerdis.
Stin yfri guldþjórnotta var fölginn í dyphum sólarinnar og þrógunni
unn þad, að adoti stjórnaudi ríkisins vori viðmerkendur adoti-
prestar hvarþröðu kerfisins.

meðan Alþégar sjálfur var und völd og gat hafft áhrif í hvern þegun
sinna í þann vey, að þeir jafnðu og viðmerkendur þessa þó ar-
kreifingu hans, mætti hann líkili niðurstöðu í þeim efnum, en
furdur fljótt hrundi þessi háreista bygging hans til grunna, eftir
að hann naust eigi lengur vid.

Því veldur d vísu eigi neitad, að þessi fagra og ad sunnuleyti vel hugada
lífrann hans var byggd í mannskotlaka og fögrum síðum, en þessum
sáust engin spót eftir dauða Alþégar, eins og adur er sagt.

meðal annara nýjunga, sem Alþégar milti þann uppi, var þad,
að hann vildi komast ad hann um, hvaða mál menn mundu
þala, ef þeir fái fadingu sinni fram í dætursteid sítt heyrdu aldrei
adra menn þala eitt einasta ord. Hann hléð ad þó vori þengur vissi.
Því því, hvort vori híd edlilega og náttúrulega þal manna hver vid
annan og atki þad d vinda líðarsteim hans í þó, hvaða þó vori
hin samasta og réttasta, svo, að hann gafi sjálfur ákveðid hvaða þó
hann atki sjálfur hléð ad athyblast. Honum var heidindómur-
inn, þó hann edo þó in, sem hann ólot sjálfur upps vid í ótun,
eftir nojum grundvallur fyrir síj, en halladist þó hléð ad þó Gyðinga
og ad þó Kristinna manna; hér var því um margt, ^{ad r. o. d. g.} þj samst
stílt nýjög ^{þ. o. d. g.} of ^{þ. o. d. g.} in ad v elja, enda gæti hann þad, g. sand
svo allt samann í eina heild; efast ad þó svo sem idur er gefid.

Hver vori nú ríð þann, v. hann tóte sér fyrir hendur ad nota málsins vagna?

Tatarar (Tartarus) voru flóttumanna-skiptflokkur, sem nefndur er yfir-
 um nafnum meðal Nordurálfuþjóða. Uppruni hans var indverstern og meðal Danu
 og Nordmanna nefnist hann Tigenur, meðal Sóa, Tattari, í Skírnarlöndum
 Tater eða Tarter eða Hengólar. Englendingar nefna hann gypsos, þ.e. Gypsos,
 en Frakkar Bohémien (Bohémiensmen), Spánverjar gitanos o.s. fr. meðal
 Danu og Nordmanna var og nafnið Tigenur hið sama sem Skatmandsfolk
 (s.d. í Fótlandi) og Tarter (Tartar?) í Norögi.

Á 4. öld (e. Kr.) og síðan fátöndu Ásúverjar manjöldu flóttu þeirra með nefni-
 um Ta-ta og einnig Tatar. Nordurálfuþjóðir nefndu einnig áður og fleiri
 þjóðir Ásímanna, en bjuggu norðanvert við Svartshafið og Kaspiðshafið
 Tatarar, en málfróðilega séð er það þá Kúttar, eða Tatarar og Týrkir, og er þeir
 skipt í 4te höfuðflokk: Kál. 2 millj. Rússa, við stór-ána Volga og í eyrni
 Svartshafi-áðins 7 Kilometra breiddur grandtengis eyþessa, sem er
 25.262 km² og hefir um 1/2 millj. íbúa, við meginlandið að norðan verdu, — þá
 felst um 1 1/2 millj. Kasaksmanna til skjólflokk þessa, um 60 þús.
 miasímanna og 1/4 millj. tilheyrandi Síberíu o. fl. suðri þjóða. En
 einn og áður er sagt, en Tatarum og Týrkjum blanduð nið og saman og ó-
 reifulega. Áður fyrrum voru þeir hringja-áflóttuþjóð, mi stundum
 þeir flestir jafnrétt og landbúnað, og trjárbróð þeirra eru matbúnaðsfrú.
 Sem þjóðarhild er hér ekki nema um eitt nafn að ræða eða tvö, sem sé:
 Högúla (Mongóla) eða Persa, en það í við hið yfirráðsæði tímna, alþinnu.
 Atkar Tamerlan, Babar, er var hinn s. stjórnaði eftir hann og síðan
 Amurix, Amurix og Akkebar þess, er hér verður að nokkru getið.

Þegar Babar atþadi Akkebar fór herferðina til Indlands s.d. 1, var
 landið byggt af 4 mismunandi þjóðum, en nefndust: hinir gomlu
 Indverjar, Tatarar, Tarsis (eða Persar) og Tatarar eða Mógúlar.

* en það er ekki rétt.

Þeir eru orðin holdsveipinnar, sem niðj var útbreidd meðal þeirra.
 Rasputínar voru ekki háðir svo ná hördum líf og flann, enda voru þeir
 hermenn. Ad vinnu var það talinn ljáður á háði þeirra, of þeir drápu
 fugla og farlísu dýr, en kjótis af þeim máttu þeir þó eta ef það varð í
 veði þeirra en þeir fundu það. Þeim var leyft fleiri korni, vogn og þess,
 ad það gótti nauðgryllef ad þeir fyltu upp í skardid fyrir þá sem fellu,
 enda var eigi met ad gjöra það með fjölgun fólks af öðrum flokkum:
 þeir urðu ad vera Rasputínar, fæddir hermenn.

Benjamínar metu það manna mest ad halda fast við bodordid mun
 ad neyta hvorki fiskjar né kjóts, svo og það, ad sjna meðanum
 niðrum og dýrum, enda hafa þeir eigi einungis sjúkrokiu fyrir
 menn og konur, þrotur og munadarlaus börn og adra þá, en bap eigi,
 heldur og fyrir hýr og hesta, upa og fugla. Annars eru þeir við-
 sjálin í vísstíptum og eru yfirleitt hræddir við ad hafa niðil mót
 við adra fjöðir; þeir eru fróðsannir og vinnjarnlegir menn.

Kaupmenn og veigluvarfólk er ekki einu fast bundid sem adri
 flokkar við hinar stöngu veijar og síð ^{eruppi}

Konungar þeirra eru Rajas nefndir og ^{eruppi} valdir í flokki
 Rasputína, hermannaflokkum. Þad hefir aldrei komid fyrir
 ad veinn madur hafi valinn veid í flokki Benjamínar eða idnadar
 manna til Konungsstjórnar oðar rísis. Adsto stettir meðal Tataro,
 Þyanninnar fyrir litu alla Konunglega hign, en þar eru þó yfir 100
 Rajah (hv. katoja) eða Konungar í landi. Adsto þeirra er Rama, sem
 talinn er vera Konungr af Toruzi, en háði ^{eruppi} stíð mót Alexander mikla,
 árið 326 f. Kr., en féll hann svo vel í gæd, ad hann lét hann halda ríki sínu
 eftir sem adur, ^{eruppi} aukid og endur bótta.

Meðal mongólsku Konungs virdist það hafa veid stjórnareglu

ad þeir roðu hver annan og komu hver öðrum í hátt saman; þeir
 vord ad halda þeim álfum til hlýðni. Medal annars verda þeir ávallt
 ad halda álfveidinni fötu mála lida, en gripa nagi til, hvendur sem þeir er
 á of til þegusthylduvinna, svo of vordstodur vid hina Konungloku huld, þótt
 med öðrum hetti sé, en hji öðrum höfðingjum landsins en Omratu; þó
 þegar þeir standa á verði, liggur Konungurinn í tjaldi sínu, langt frá
 stjórnansetri sínu, en þeir verda ad standa vordum heims, hji huldinni.
 Hveron vandfarið þessum mönnum er í stöðu sínni má á of atvilis
 þeir en het stjal ad vilid:

Raja notkur, en Annarsin het, lét elti á sig á vordinum. Hann var
 ávittur fyrir þetta í áheyrn Konungsin of Annarsin seiddist svo
 vid þann sem ávitti hann, ^{ad} ² ¹ ^{var hann} drap hann of sjálfur samstundis drögm,
 en Flottsmann hans, Raspittina, hefndu danda hans med þó
 ad brytja nidur alla þá sem þeir náðu í, hvort heldur vid höll
 Konungsin eða í bozinni. Múgmords þessa var ad engu gefid fram-
 ar; þad var med öllu óhegnu láid. —

Fadir Akebars het Annars og var hann 4. ríðis stjórni frá
 Tamerlan ad helja; hann dó áris 1552 og komot Akebar þó til
 valda. Medal annars þess, en hann tótt sé fyrir hendur var þad, ad tryggja
 sé Raspittina, sem voru Kjarri heulidsins í Indlandi; hann lét
 datur þeirri giftast Raspittinum og mögólstan Konungadatur eign-
 ast Konungasonu Rajanna, en Konungadatur þess ar epöndu elti
 ad velja imbyrdio eldur þeirri í miltum. Fétt Akebar þó Korkonid
 tali þó til þess ad henda í stjórnanlamnum og coldi málþróa þeirri
 allan nidur med hardri hendi

Hér er nýr gootur í Ferdinand, og glögg er goots-angad.

Þótt stílingarvit hans séu all í góðu lagi, heyrur hann, ^{þor} og kalfari, ^{þor} þá
getur hann eitthvert orð sagt: Hann hefir aldrei heyrð neitt þess kyns
fyrri og sé mi farið með hann eins og allab lúim niðli fór með bórinn.
Tólf, er hann villi gjöra til hann með, til þess að vita hvaða mál þau töludu
af þau heyrdu aldrei manna mál á beinstu stíði sínu, en það var þannig:

Allab niðli lét tólf mál- og heyrnarlausar barnfóstrum flytja í höll
eina, samun gjerta ný og, fékk þeim sitt barnid hverri til fóstrs, er þau
voru 6 minna zornul, og mál- og heyrnarlausar gelding ein til þess
að geta hallar gardsins, svo, að enginn myndur, er talad geti, komist
þar inn, og gælti það líf vardarins ef up af vori bregðid. Þannig átti
líf vardarins, hveimanna og barnanna að líða um vöstu tölfa.

Að þessum tíma lidnum kalladi hann bórinn all til sín, en sóðinn
þess, að hann gæti ráð fyrir því, að fáir myndu, stíðja málþeirra, lét
hann lenda málþredinga frá yfnum lóndum vera vidstoddu mðan
málþredingur barnanna fór fram, svo að hver þeirra geti sagt honum
hóork tal barnanna líkist í nokkum þeim. eigin mál. eða nokkura
annan fjáða, en þeir þekktu líf.

Svo fór, sem voutu mátti, að enginn þinn. lóndu málþredinga stíðli
eith einasta ^{þor} and sem bórinn sáði, því þau voru málhaus, frátt fyrir
það, að heyrur þinn. og kalfari vori all í lagi og þótt þau hefðu mny engiz
áðrar mannavennu í all þessi tólf ár, þóttu beinstu síman.

Bórinn stíðtu að víou hóork annað og notudu til þess yfnum bendung-
ur, talur og lílbundi. Hvers vegna? Þórin hófðu eitthv það heyrð fyrir
sér, að þau geti talad eith einasta orð!

Sé mi þannig farið með Ferdmannum nýga, fer hann þess í mið að geta
talad. Hvítik meðferð í salklausu barni og öppiltri sál þess.

Yfirvöld hinnu ýmisra stjórðáttanna er annast iyo uppheldi barna - , þ. ó. m.
væi fölskingar - vera sig líkt á við þann skylda stöf sína, sem Alþéar
miðli forðum þaga. Hann var vinnugögnar niýj og vilði fá reynsla fyrir
sui, hverniý væi tækiat þá uppheldi ungbarna, af þannu hagnýðis þá í þá
lund, er hær segir:

Alþéar átti, með annara, stjórðáttanna, höll sína, unngista hána miúri
í alla vega. Hann ræði þá til sín 12 konur heyrnar, og mállausar og
félh þeim sítu ^{ímáttu} barnið hvern: til uppheldis um 12 ára stæid. Kallangard-
inn gótti gældingur, hann sína, máll- og heyrnarlaus um áttu og lá líf þann
við, af nokkru máðna er máll. Hanni hærniat sína um kalla, klíðið, til
Kannanna og barna þeirra, er þá áttu á góttu.

Áð þessum 12 árum líðna um hær Alþéar kalla barnin til sín, svo að hann
þangi á heyrna hærna máll þann fölskinga. Eins og vouta mátti. Hanni barnin
ekkerk við og fíra, þannal "þeirra" í miðlun þannu um ýmsu barnlingum,
óhljóðnum, bræðnum og græðnum, sem ornginn stíldi um þann og fírtum þeirra,
mállausu konunnar.